

Jaarstukken 2025

Versie: Ter bespreking auditcommissie en
informatieve raad

- Bij het beheer van de openbare ruimte zijn geen bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023 ⁹	Realisatie 2024 ¹⁰	Begroot 2025	Realisatie 2025
Energieverbruik gemeentelijke organisatie: Elektriciteit (kWh) Gas (m3)	3.320.000 230.000	2.397.303 217.968	2.578.601 200.000	2.750.000 204.000	2.343.951 216.751
Opgewekte duurzame elektriciteit gemeentelijke organisatie (KWh) ¹¹	185.000	231.870	190.000 ¹²	360.000	212.948 ¹³
% LED openbare verlichting	30%	38%	45%	50%	53%

5. Samenwerken aan duurzaamheid met de samenleving

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met de samenleving de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen van een duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de Duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 en het Coalitieakkoord 2022-2026 te realiseren
- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Sluiten van Diempacten (duurzaamheidspacten) met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Voortzetten van het natuur- en milieu-educatie aanbod voor scholen via de AM regio en Natuurwijs
- Ondersteuning bij het uitbouwen van Daarom Duurzaam Diemen
- Voortzetten in 2021 gestarte programma met energiecoaches
- Uitvoering afspraken over duurzaamheid in de meerjarenafspraken met de woningcorporaties
- Jaarlijkse adviesvraag duurzaamheid aan kinderraad: initiatief dat kinderraad wil oppakken en/of initiatief voor gemeentelijke duurzaamheidsprogramma
- Ondersteuning inwonerinitiatieven duurzaamheid
- Stimuleren ambassadeurschap duurzaamheid
- Deelname onderzoek en doorontwikkeling Powersavergame(n.a.v. raadsnotie)

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Via Natuur- en Milieueducatie (NME) Amstelland-Meerlanden hebben scholen in Diemen over het lesjaar 2024-2025 28 workshops/activiteiten waarvan 20 natuuruitjes naar het Diemberbos en 30 lespakketten en andere lesmaterialen besteld. Voor het lesjaar 2025-2026 zijn 13 workshops/activiteiten waarvan 12 natuuruitjes naar het Diemberbos en 5 lespakketten en andere lesmaterialen besteld.
- In 2025 zijn de halfjaarlijkse gesprekken tussen de wethouder en het bestuur van de stichting Daarom Duurzaam Diemen gevoerd over de uitvoering van het programma 2025

⁹ Vanwege problemen bij de energieleverancier (faillissement) hebben we de definitieve verbruiksgegevens over 2023 niet tijdig ontvangen. Deze gegevens zijn op basis van maandrapportages over 2023.

¹⁰ Dit is een schatting. Ten gevolge van het faillissement van de energieleverancier zijn definitieve gegevens (nog) niet bekend. De opbrengst is lager dan in voorgaande jaren ten gevolge van een begin 2024 begonnen en enkele maanden aanhoudende maar inmiddels verholpen storing bij de zonnepanelen van de gemeentewerf.

¹¹ Dit is de opbrengst van de zonnecellen van de gemeentewerf, sporthallen Prins Bernhardlaan, gymzaal Schoolstraat, gymzaal Diemen Noord. De opbrengst van zonnepanelen op de Omval en 't Kruidvat zijn hierin niet meegenomen, omdat de opbrengsten voor de gebruikers zelf zijn.

¹² In 2024 viel de opbrengst lager uit dan verwacht ten gevolge van problemen met de installatie op de gemeentewerf. Dat was al eerder voorgekomen. De installatie is in 2024 grondig onderzocht en de storing is verholpen.

¹³ De in 2025 opgewekte elektriciteit is minder dan begroot. Bij de begroting werd uitgegaan van productie door nieuw te plaatsen panelen op het gemeentehuis. De plaatsing blijkt complexer dan eerder gedacht en vraagt om extra voorbereidende maatregelen. Momenteel loopt er een uitvraag voor de plaatsing. De planning is nu dat de panelen in 2027 worden gelegd.

en het programma voor 2026. Activiteiten van Daarom Duurzaam Diemen bestonden onder meer uit:

- Organisatie van een kledingruil op 8 februari 2025 in de Schakel en 30 augustus 2025 in de Verbinding;
  - Deelname aan het Spring in de Lentefestival van theater de Omval op 13 april 2025 met een kledingruil, stekjesmarkt en de geveltuin beplanten;
  - Organisatie van het Eet OK festival op 4 oktober in de Omval met veel workshops, een theatervoorstelling en de uitreiking van de tweejaarlijkse 'Duurzaamheidsprijs' aan La Vie de Pastorie;
  - Organisatie van de boekenruil op 22 november 2025 in de OBA, deze eerste editie was een groot succes;
  - Organisatie van het partner- en netwerkevenement 'Duurzaam Doordenken' op 8 april 2025 in House of Bird;
  - Organisatie van een speelgoedruil op 13 september 2025 in de Verbinding;
- In 2025 is gestart met de proef om de coördinatie van energiecoaches uit te laten voeren door Daarom Duurzaam Diemen (DDD). Aangezien de proef goed is verlopen zal begin 2026 aan het college worden voorgelegd om de begeleiding van de energiecoaches vanaf 2026 definitief over te dragen aan DDD. De coaches versterken DDD bij hun activiteiten. Ook zijn er mogelijkheden om energiecoaches breder in te zetten op duurzaamheid (bijvoorbeeld als tuincoach). Zie onder thema 2.A Klimaat & Energie onder energiearmoede voor informatie over de inzet van en resultaten met de vrijwillige energiecoaches in 2025.
  - IVN en Natuurlijk Diemen organiseerden een 'Forest Bathing' dag op 18 mei 2025 in het Diemberbos.
  - De Rotary Diemen heeft van 12 november tot en met 22 november 2025 een pop-up doorgeefwinkel in winkelcentrum Diemerplein georganiseerd.
  - Naar aanleiding van de in 2025 gestarte evaluatie van de Duurzaamheidsagenda is aan de kinderraad gevraagd welke onderwerpen de kinderraad voor het vervolg belangrijk vindt. Vervolgens heeft de kinderraad besloten om 3 projecten (fietsenbieb¹⁴, afvalkunstwedstrijd, meer groen rondom speeltuinen) verder te onderzoeken.
  - In april 2025 heeft het college het beleidskader voor Diempacten (duurzaamheidspacten met de Diemense samenleving) vastgesteld.
  - In 2025 is er een Diempact gesloten met Diemer Festijn versie 2025 voor 9 verduurzamingsmaatregelen (waaronder: afvalscheiding, consumptiemunten van gerecycled plastic, plantaardige snacks, statiegeldbekers, LED-verlichting, monitoring energieverbruik voor toekomstige inzet batterij in plaats van aggregaat). Inmiddels lopen er ook besprekingen voor een Diempact voor Diemer Festijn versie 2026.
  - In 2025 werkte de gemeente Diemen mee aan het GAIM-project¹⁵ en hun nieuwe Energy Beehive-game, gericht op het stimuleren van slim energiegedrag door inwoners. Samen met projectpartners werd gewerkt aan de voorbereiding van een grootschalige pilot, inclusief werving, communicatie en technische afstemming. Diemen leverde een actieve bijdrage aan de testfase van de game en hielp bij het verzamelen van inzichten over motivatie en gebruikservaring van bewoners. Daarnaast ondersteunde de gemeente de ontwikkeling van communicatiemiddelen, zoals webteksten en de toolbox voor partners.
  - In 2025 is de structurele jaarlijkse subsidie aan Daarom Duurzaam Diemen verstrekt en een incidentele subsidie voor de proef met de overdracht van de coördinatie van de energiecoaches.

¹⁴ Via een fietsbieb kunnen kinderen hun fiets waar ze aan ontgroeid zijn doorgeven aan een nieuwe eigenaar.

¹⁵ In 2020 heeft de gemeente Diemen meegedaan met de Powersavergame. Dit was een proef vanuit de Universiteit Utrecht om maatschappelijke doelen (energiebesparing) te bereiken vanuit een spel. Vanwege de positieve resultaten heeft de gemeenteraad via een motie gevraagd om de powersavergame zo mogelijk jaarlijks te organiseren. De gemeente is daarbij afhankelijk van doorontwikkeling en het aanbod van de projectorganisatie. De projectorganisatie is van de Universiteit Utrecht in 2024 uitgebreid en verder gegaan onder de naam Gaming Artificial Intelligence and Modelling (GAIM).

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Verstrekte subsidies	1	2	5	3	2

Risico's en weerstandsvermogen

Omschrijving

Sinds 1 januari 2004 verplicht het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten tot het maken van een paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting en de jaarrekening. Deze paragraaf moet ten minste bevatten:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de risico's.

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij vanaf 1 januari 2016 ook de volgende zes kengetallen verplicht opnemen in paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte;
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Beleid over weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat het bestaande beleid moet worden gewijzigd. Het geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.

Bij het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt in structureel en incidenteel weerstandsvermogen.

Inschatting risico's

Voor een goede bedrijfsvoering moeten we weten welke risico's (en kansen) wij hebben en hoe wij deze risico's kunnen beheersen. Ter bepaling van het benodigde weerstandsvermogen hebben we inzicht in het risicoprofiel nodig.

Middels een inventarisatie zijn de risico's verzameld. Belangrijk daarbij is te onderzoeken welke beheersmaatregelen zijn genomen of alsnog genomen moeten worden.

Ook bij de inventarisatie van de risico's maken we onderscheid in structurele en incidentele risico's. Daarbij wordt aangegeven wat het (maximaal) verwachte risicobedrag is en maakt de vakafdeling een inschatting over de kans van voordoen. We houden daarbij onderstaande inschattingspercentages aan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. Laag	0% - 20%	10%
2. Matig	20% - 40%	30%
3. Gemiddeld	40% - 60%	50%
4. Hoog	60% - 80%	70%
5. Zeer Hoog	80% - 100%	90%